

PAULO FREIRE'NİN *EZİLENLERİN PEDAGOJİSİ* ADLI KİTABINDAN

EĞİTİMİN PARADİGMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME

AN ANALYSIS OF THE PARADIGM OF EDUCATION FROM PAULO FREIRE'S

PEDAGOGY OF THE OPPRESSED

Meryem DEMİRCİ

Lecturer, Marmara University,
School of Foreign Languages, ELT
Unit, İstanbul, Turkey
ORCID: 0009-0000-9727-0020

**Sorumlu yazar/ Corresponding
author:**

Meryem DEMİRCİ
Lecturer, Marmara University,
School of Foreign Languages,
ELT Unit, İstanbul, Turkey
Email: demirci86@hotmail.com

Geliş Tarihi/Submitted:
16.05.2023

Kabul Tarihi/ Accepted:
21.06.2023

Anahtar Kelimeler:

Bankacı Eğitim Modeli,
Problem Tanımlayıcı
Eğitim Modeli, Ezenler,
Ezilenler, Özgürleşme,
İnsandışılama.

Keywords:

Banking Education Model,
Problem Posing Education
Model, Oppressors,
Oppressed, Emancipation,
Dehumanization.

Kaynak gösterme/Citation:

Demirci, Meryem (2023). "Paulo
Freire'nin *Ezilenlerin Pedagojisi*
Adlı Kitabından Eğitimin
Paradigması Üzerine Bir İnceleme".
World Language Studies (WLS),
3 (1): 62-71

Özet

Paulo Freire, hayatı boyunca kendini eğitime adanmış, toplumda eğitim imkânlarından yararlanamayan insanlara okuma yazma öğretmek için çeşitli çalışmalar yapan yazar ve bir eğitim felsefecisidir. Freire, *Ezilenlerin Pedagojisi* kitabında da hayatında deneyimlediği olayları ve özellikle okullarda uygulanan bankacı eğitim modeli ve Freire'nin önerdiği problem tanımlayıcı eğitim modeli üzerine örnekleri ve karşılaştırmalarını vermiştir. Freire, ezberci bir eğitim modeli olan bankacı eğitim modelini reddedip bu modele alternatif olarak ortaya çıkan etkileşimin yer aldığı problem tanımlayıcı modeli destekler. Bankacı eğitim modelinde öğrenciler edilgendir ve öğretmenler aktiftir. Öğrenciler tepki vermeden ve herhangi bir itirazda bulunmadan öğretilenleri öğrenme eğilimdedirler. Öte yandan problem tanımlayıcı eğitim modelinde ise öğrenci aktiftir. Bu modelde sadece öğretmen öğretir, öğrenci öğrenir ilkesinin aksine; öğrenci de öğretir, öğretmen de öğrenir düşüncesi hâkimdir. Bu eğitim modelleriyle bağlantılı olarak eğitim faaliyetlerinde ise "Diyalogcu" ve "Diyalog Karşıtı" iki durum karşımıza çıkar. Bankacı eğitim modelinde öğrenen pasif ve "nesne" konumunda olduğu için "Diyalog Karşıtı" bir eğitim faaliyeti söz konusudur. Diğer taraftan problem tanımlayıcı modelde ise "Diyalog" eğitimde aranan bir faaliyettir ve burada öğrenen kişi "özne" konumunda ve aktiftir. Freire'ye göre etkileşimin olmadığı ortamda özgürleşmenin de mümkün olması mümkün değildir. Bu konuyla bağlantılı olarak Freire, insandışılamanın tarihten süregelen bir durum olduğunun üzerinde durur. İnsandışılama sürecinde insanlığı çalınmış olanların yanı sıra, insanlığını çalmış olanları da içine alan bir terim olarak kullanır. "İnsanlaşma mücadelesi" olarak tanımlanan bu yolculukta ezilenlerin görevi kendilerini ve aynı zamanda ezenlerini özgürleştirmektir.

Abstract

Paulo Freire, a distinguished philosopher and author in the field of education, has dedicated his entire career to the enhancement of literacy, particularly amongst those marginalized from educational opportunities. In his *Pedagogy of the Oppressed*, Freire provides comprehensive case studies and comparisons, chiefly based on his personal experiences, of two primary educational paradigms observed in scholastic environments: the banking model and the problem-posing model of education. Freire eschews the banking model of education — a paradigm entrenched in rote memorization — in favour of the problem-posing model. The former operates on the assumption that students are passive recipients of knowledge, with the educators playing an active role. Consequently, students' educational experiences are typically characterized by the unquestioned acceptance of the imparted knowledge. In contrast, in the problem-posing model, students play an active role. This alternative model of education challenges the traditional precept that the teacher instructs while the student absorbs. Freire links these pedagogical models to the contrasting 'Dialogic' and 'Anti-dialogic' states in educational practices. The banking model, with its passive learners and teacher-centric approach, fosters an 'Anti-dialogic' state, with learners relegated to the role of objects rather than active participants. Conversely, the problem-posing model champions dialogue as a vital component of education, situating the learners as subjects who are active in their educational journey. Freire asserts that true liberation is unattainable in an environment devoid of meaningful interaction. In examining this notion further, he highlights that dehumanization is not a recent phenomenon but has historical roots. He employs the term 'dehumanization' to include not only those who have been robbed of their humanity but also those responsible for the theft. In this struggle, characterized as the 'quest for humanization', Freire asserts that it falls upon the oppressed to liberate both themselves and their oppressors.

EZİLENLERİN PEDAGOJİSİNDE VURGULANAN TEMEL UNSURLARIN EĞİTİMDE KULLANILAN MODELLER ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI

Freire'ye göre dönemin yaşantısında kaçınılmaz bir yapı hâkimdir ve bu da tam olarak kitaba da adını veren “baskı”dır. Geleneksel olarak “baskı” sözcüğünün fiziksel etkileri öne çıkarken, Freire, bu terimi daha geniş kapsamlı kullanır. Yazar, hem ezilenler hem de ezenlerin baskı durumunu yaşayıp derinleştirdiklerini ve bu baskının iki taraflı olarak gerek sebep gerekse sonuç olabileceğini düşünür. Kitapta ilk bölümden itibaren “ezenler” ve “ezilenler” ifadeleri her daim karşı kaşıya gelmektedir. Yazara göre ezilenlerin özgürlüğüne kavuşmaları ezenlerinin vasıtasıyla değil tamamen kendi çabalarıyla mümkün olacaktır. Freire'nin okuma yazma bilmeyen bir topluluğa okuma yazma öğretmesi ve ardından bu topluluğun kendilerini fark edebilmeleri, bu duruma bir örnek niteliğindedir. Başka bir örnek ise, kendilerini fark etmeleriyle birlikte bu topluluğun, içinde buldukları sosyal duruma eleştirel bir bakış açısı geliştirmeleridir (Freire, 2010, s. 9).

Freire, *Ezilenlerin Pedagojisi* kitabında özgün bir pedagojik dil kullanır ve özellikle öğretmenlerin öğrencileriyle etkileşim kurmaları gerektiğini savunur. Bu etkileşimin de dünyayı anlama ve anlamlandırma üzerine bir konuşmaya dayandırılması gerektiği görüşündedir. Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki etkileşimin varlığının ne denli önemli olduğu üzerine Akto & Aydın(2021); gerçekte eğitimde olması gereken, bilginin bir kişiden diğer bir kişiye aktarımı şeklinde değil; diyalog temelli problem tanımlayıcı eğitimdeki gibi etkileşimin olduğu bir eğitim ortamı şeklinde olmasıdır der. Freire'nin *Ezilenler Pedagojisi* kitabındaki temel iddiası eğitimin toplumu dönüştürücü güce sahip olduğudur. Yine Freire'nin iddiasına göre, bir insan ne kadar “cahil” veya “sessizlik kültürü”ne gömülü olursa olsun, o insan ötekilerle diyalog içinde olduğu sürece dünyasına eleştirel bakma yeteneğine sahiptir. Böylesi bir yüzleşme için uygun araçlar sağlandığında kişi; kişisel ve sosyal gerçekliğini, bu gerçekliğin çelişkilerini, bu gerçekliğe ilişkin kendi algılayışını fark edebilir ve “eleştirel bilinç” ile özgürleşme yolunda ilerleyebilir. Freire, ezilenlerin kendi baskılarını anladıklarında ve ezenlerini keşfettiklerinde, bir sonraki adımın insanlaştırma hedefine ulaşmak için başkalarıyla diyalog ve tartışma olduğunu belirtir.

Freire, bu yolculukta ezilenlerin üstlenmesi gereken başka olaylara da değinir. Freire'ye göre sınıf ortamı sosyal değişimin gerçekleşebileceği bir yerdir ve her öğrenci kendi öğrenmelerinden sorumludur. Freire, (John Dewey gibi) her öğrencinin bilginin pasif alıcıları

olmak yerine kendi öğrenmelerinde aktif bir rol oynaması gerektiğine inanır. Freire, bu noktada eğitimin temel amacının insan potansiyelini “özgürleştirmek” ve “eleştirel bilinç” olarak tercüme edilen Portekizce bir terim olan “conscientizaçao”nun geliştirilmesi yoluyla elde edilebileceğini savunur. Aybar& Bingöl(2020)’e göre; conscientizaço (bilinçlenme), insanlığın adeta demir kafes içinde tutsak olma durumundan kendi çabalarıyla kurtulmaya çalışmasıdır. Bu kavram, aydınlanmak ve harekete geçmek için gereken ezilme ve dibe vuruşun fark edilmesi süreci olarak anahtar bir kavramdır. Yazarın iddiasını gerekçelendirme biçimi olarak ezenler ve ezilenler arasındaki ilişki, özgürleşme yolunda yaşanan deneyimler ve insandışılama ve insanlaşma paradoksu üzerine düşünceleriyle şekillenmektedir. Çepni (2021), insandışılamanın insanın sosyal etkileşimden mahrum bırakılarak adeta toplum içinde herhangi bir nesne durumuna sokulması olduğunu söyler.

Bu çalışmada kullanılan araştırma modeli, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizidir. *Ezilenlerin Pedagojisi* kitabı üzerinden yapılan çalışmada kitabın bölümleri ele alınmıştır. Doküman analizi; nitel araştırmacılar için en kıymetli bilgi kaynaklarından biridir (Hoepfl, 1997). Dokümanlara bakarak, araştırılan olgu hakkında birçok detaylı bilgi elde edilebilmektedir (Travers, 2001). Müdahalesiz veri toplama yöntemleri bağlamında ele alınan ve hâlihazırda bulunan belgeler üzerinden araştırma yapmaya imkân sağlayan doküman analizi kimi zaman da araştırmacı tarafından üretilmiş dokümanlar üzerinden ele alınmaktadır (Merriam, 2009).

Kitabın birinci bölümünde Freire, ezen- ezilen olarak iki karşıt tarafın arasındaki baskı durumundan bahseder. Özellikle de ezilenlerin özgürleşme yolunda harekete geçmesi gereken taraf olduğunu söyler. Freire, özgürleşmenin kolay olamayacağı için sancılı bir süreç olduğunu da söyler. Freire, Brezilya’da doğup büyüdüğü için orada yaşadığı dönemde okuryazar olmayanların oranının çok olmasından oldukça etkilenir ve bu durum ileriki yıllarında onun özellikle alt tabakadaki halkın eğitimi üzerine daha çok hassasiyet göstermesine sebep olur. Aynı zamanda toplumda ezilen halkın özgürleşmesi yolunda eğitimin ne denli öneme sahip olduğunu fark etmesini de sağlar. İnsanın kendini özgürleştirme yolunda yine insanın ontolojik yetisi de büyük bir yer tutar. Birey rutinine bağlıdır ve bu şekilde hayatını idame ettirir. Belirsizlik, bireyi kaygıya sevk eder, bu sebeple de birey rutinlerinden kopmak istemez. Ancak statükonun artık devam etmediğini düşündüğümüzde, bir meydan okuma, değişim, dönüşüm ortaya çıkar (Freire,2010). Burada birey benliğini sorgulayabilir, çevresini sorgulayabilir. Bu noktada rutin bozulmaya başladığından birey yoğun bir kaygı yaşamaya başlar. Varoluşçu filozoflar, Heidegger ve Kierkegaard’ın söylediği gibi; kaygı insana özgürleşme fırsatı verir,

kişi bir sorgulama evresinden sonra kendi benliğini, rutinlerini ve çevreyle olan ilişkilerini bu yolla yine inşa eder. Buna da özgürlüğün baş dönmesi denir. Tıpkı burada ezenler- ezilenler arasında süregelen durumdaki ilişkilerde özgürleşmenin geçirdiği aşamalar da buna benzer. Eğitimde ontolojinin bileşenleri de öğretmen, öğrenci ve pedagojik eğilimlerdir. Bu bileşenlerin her birinin kendilerine has nitelikleri vardır. Arı (2012), verilecek olan eğitimden önce ontolojik olarak öğretmen ve öğrencinin eğitim için hazır hale gelmesinin gerekli olduğunu söyler. Bu noktada öğrenci ve öğretmenin eğitim için hazır olması demek artık öğrenmenin kapılarının aralanması demek olur.

Freire, ezilenlerin özgürleşmek için mevcut sistemi reddetmeleri gerektiğini düşünür ve yine ezilenlerin kendi sahip oldukları erklerinin onların değişimine kolaylık sağlayacağını iddia eder. Ancak ezilenlerin özgürleştikten sonra ezenlerine benzemeleri de ortaya çıkacak olan diğer bir güçlük olacaktır. Ezilenler ezenlerine benzeyerek kendilerinin altındaki kişileri ezmeye başlayacaklar ve bu durumda sistemi değiştirmeyip yalnızca sistemin diğer tarafına geçiş yapmış olacaklardır (Freire,2010). Bir bakıma kitabın yazılma nedeninin de bahsedildiği bu bölüm okuyucuya gerek toplum içinde gerekse eğitim sistemindeki baskının yerini gösterir niteliktedir.

Freire, kitabın ikinci bölümünde Bankacı Eğitim Modeli ve Problem Tanımlayıcı Eğitim Modeli üzerine bir karşılaştırma yapar. Bankacı Eğitim Modelinde öğretmen- öğrenci ilişkisinin özne (öğretmen) ve nesne (öğrenci) ilişkisinden ibaret olduğunu söyler. Öğretmen olaylardan cansız, durağan ve kıpırtısız bir şey gibi bahseder. Öğrenci verilen bu bilgileri yalnızca ezberler ve herhangi bir anlamlandırma yapmaz. Freire, ezber yöntemiyle yalnızca bilgi aktarımına dayalı eğitim modelinin ve içindeki yöntemlerin, kişinin dünyayı anlamasında herhangi bir etkiye sahip olmadığını düşünür. Bankacı Eğitim Modelinin daha da olumsuz yanı ise öğrencilerin bilginin doldurulması gereken ‘bidon’lara benzetilmesidir. Bu bidonlar ne kadar pısrıksa, yani doldurulmasına ne kadar çok izin veriyorsa o kadar iyi öğrencilerdir. Burada bankacı sistemle kastedilen, eğitimin bir ‘tasarruf yatırımı’, öğrencilerin ise birer ‘yatırım nesnelere’ olmasıdır. Özgürleşmeye gerçekten bağlananlar, Bankacı Eğitim kavramını her yanıyla reddetmeli, onun yerine insanları bilinçli varlıklar, bilinci de dünyaya yöneltilmiş bilinç olarak kavramalıdır. İnsanların bilgi hesabına yatırım yapmayı öngören eğitimcilik idealine son vermeli ve bunun yerine, insanların dünyayı anlama pratiğini hayata geçirmelidirler (Freire, 2010). Diğer bir deyişle, Bankacı Eğitim Modelini ve bu modelde hatalı bir şekilde öğrencileri doldurulması gereken birer kapı olarak görmeyi bırakmalıdırlar. Bunun yerine, öğrencilere özgür düşünebilme ortamları sunulmalı ve diyalog esaslı bir iletişim yoluna

başvurulmalıdır. Burada karşımıza çıkan Problem Tanımlayıcı Eğitim modelidir. Problem Tanımlayıcı Eğitim Modelinde öğrenen ve öğretene arasında etkileşim vardır. Problem Tanımlayıcı Eğitim Modelinde kullanılan diyalog aracılığıyla, öğrencilerin öğretmeni ve öğretmenlerin öğrencileri ortadan kalkar bu noktada yeni bir terim ortaya çıkar: Öğrenci-öğretmen ve öğretmen- öğrenciler. Bu sayede kurulan etkileşim, öğrenmenin gerçekleşmesine de kolaylık sağlar (Freire,2010). Öğrenmenin diyalog esaslı bir şekilde etkileşim kurulan bir ortamda gerçekleşmesi gerektiği konusunda Aksakallı (2019), öğrencilerin iletişim kurabilmelerinin onları sınıf içinde öğretilen bilgiyi sorgulayabilme yetisi kazandırdığını söyler.

Kitabın üçüncü bölümü ve yine son bölümü olan dördüncü bölümünde yazar, insanlar arasındaki diyalogun önemi üzerinde durur. Asıl yapılması gereken halka meseleleri anlatmak değil yahut onlara bu meseleleri dayatmak değildir. Asıl mesele, halkla kendi görüşleri ve karşı görüşleri ile ilgili diyalog kurmaktır. Bu konunun eleştirel biçimde farkında olmayan bir eğitim veya siyaset eylemi ya ‘bankacı’ edadadır ya da çölde vaaz verir duruma düşme tehlikesi içindedir (Freire, 2010, s. 73). Yine üçüncü bölümde burada bahsettiğimiz gibi ‘eleştirel bilinç’ kavramına vurgu yapılarak ezberci eğitim yerine eleştirel bilinci geliştirmeye yönelik eğitim faaliyetlerinin yapılması gerektiği vurgulanmaktadır. Diyalogcu ve Diyalog Karşıtı zeminlerinde gelişen kültürel eylem kuramlarını analiz eden son bölümde devrimin var olmasının ve gerçekliğinin, diyalogun kullanılmasıyla doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir. Halkla diyalog, her gerçek devrimin radikal gerekliliği olduğu düşünülür. Diğer bir deyişle, bir devrimin gerçek anlamda devrim olabilmesi için diyalog olmazsa olmazdır. Aksi takdirde devrim olarak adlandırılan bu durum ‘fetih’ten ileri gidememektedir. Güngör’ün (2014, s.11) betimlemesine göre, Freireci diyalog yerini aldığı takdirde sınıf içerisinde öğretmen hâkimiyetinin yerine iş birliğinin var olduğu öğrenme ortamlarının ortaya çıkması mümkün olabilir. Bu sayede öğrenciler düşüncelerini rahat bir şekilde ortaya koyabilir ve eleştirel ve yaratıcı düşünmenin yaygınlaştığı gözlemlenebilir.

Son bölümlerde sıkça karşımıza çıkan egemen seçkinler grubu, önceki bölümlerde yazarın değindiği sahte hayırseverlerin kendisidir. Egemen seçkinler, ezilenlerin ölümüyle beslenirler. Öte yandan bu grubun aksine karşımıza bambaşka bir grup çıkmaktadır. Bu da devrimci önderlerdir. Önderler, egemen seçkinlerin aksine hümanisttir. Bu iki karşıt grubun toplumdaki davranışlarından bir örnek de bilim ve teknolojinin kullanılması üzerine verilebilir. Bilim ve teknoloji hem devrimci önderler hem de egemen seçkinler tarafından kullanılır. Devrimci önderler bilim ve teknolojiyi insanlaşmayı geliştirmek için kullanırken diğer taraftan

egemen seçkinler, bilim ve teknolojiyi kullanırken insanları ‘şeyler’ olarak adlandırırlar. Ayrıca bu bölümlerde çeşitli mitlerden söz edilmektedir. Halk üzerine ileri sürülen birçok mit vardır ve halk bu mitler kullanılarak manipüle edilir. Özellikle burjuvazinin, yükselme yolu olarak kendisini halka model olarak sunması miti gerçek niteliğindedir. Ve mitler arasında halkın cehaleti olarak tartışılan bir mit de yer alır. Devrimci önderler, halkın cehaleti olarak adlandırılan bu mite inanmazken; egemen seçkinler inanırlar. Ve yine egemen seçkinlere göre kendi sözleri gerçektir ve onları özgürlükleri ellerinden çalınmış ezilenlere dayatırlar (Freire, 2008).

Diğer bir konu olan egemen kültürün egemenlik altına alınmış halk tarafından eleştirel biçimde ele alınmasını Freire, çok kritik bir durum olarak yorumlamaktadır. Freire(2010, s. 150), egemen olan ile egemenlik altına alınan arasında kültürel ve sınıfsal bir çatışma olduğundan egemen olanın, egemenlik altına aldığı toplumu güçsüzleştirerek, kendilik bilincini uyuşturacağından ve kültürel yaşantılarını inkâr etmeye kadar gidebileceğinden bahseder. Burada egemenlik altına alınan toplumun her anlamda yaşantısına müdahale vardır. Freire(2010)’a göre kendi kültürel yaşantılarından var olma, konuşma, dans etme, yemek yeme gibi durumların çirkin ve aşağılık olduğundan bahsedilir hatta egemenlik altına alan toplum tarafından kendi kültürlerini dayatmaya kadar gidebilecek boyutta olduğunu belirtir. Burada tuhaf olan tek durum egemenlerin en az dayattığı şey olan yemek yeme konusudur. Zira egemenlik altına aldıkları toplumun kendilerinden daha iyi yemelerini ve bunun vurgulanmasını da istemezler Freire (2010), burada zorla gerçekleşen bir kültürel değişim ve egemenlik altına alınan toplumda bir farkında olmama durumu ortaya çıktığından bahseder ve egemenlik altına alınan toplumun, kendi kültürlerinin ve yaşayışlarının aşağılık ve kötü olmadığını keşfetmelerinin ise zaman aldığını söyler. Belirli bir noktada, bu iki grup arasındaki ilişkide bozulmalar olur ve egemenlik altına alınan grupta rahatsızlıklar hissedilmeye başlar. Ancak burada egemen grubun izlediği yol daha çok baskı uygulamak olacaktır. Bu durumda egemenlik altına alınan grubun gerçeklikle yüzleşmesi ve mücadele etmeleri zaman alacaktır (Freire,2010).

Sonuç olarak, Freire’nin kaleme aldığı ezen-ezilen etkileşimi adeta toplumun bir yansımasıdır. Gerek toplumsal gerekse eğitim-öğretim hayatında, baskının bazı kesimler üzerinde varlığını sürdürmesi “özne” ve “nesne” olarak kişilerin iki ayrı grupta olmalarına sebep olur. Bu baskıya eğitim açısından bakılacak olursa öğrenci-öğretmen etkileşimi olmayan sınıflarda öğretmenin sadece öğretmen, öğrenenin ise sadece öğrenci olduğu söylenebilir.

Hâlbuki gerçek bir etkileşim sağlandığı takdirde öğrencinin de öğretene ve öğretmenin de öğrenen pozisyonunda olması mümkündür.

Günümüzde bazı okullarda verilen eğitimde hâlen öğrencinin aktif olmadığı, öğretene sorgulamadan kabul ettiği ve kendini gerçekleştirme konusunda hiçbir hakka sahip olmadığına şahit olunabilir. Diyalog karşıtı olan bankacı eğitimin içeriğinde yalnızca öğrencilere öğretmenlerin aktaracağı bilgiler olduğu için gerçek bir eğitim gerçekleşmemektedir. Özellikle Covid-19 dönemi ve sonrası eğitimle beraber uzaktan eğitime bağlı bir sistemin uygulanmaya başlanması ve öğrencilerin öğretene sadece öğrenen rolünde öğrenmeleri ve aynı şekilde öğretmenlerin bilgiyi öğrenciye verebilme gayretinde olmaları bankacı eğitim modelinin tıpatıp bir uygulaması olarak yorumlanabilir. Bu süreçte, müfredatta yer alan konuların yetiştirilmesi ne kadar önemliyse öğrencinin bilgi, beceri ve değer kazanımlarının sağlanmasının ne denli yerinde olduğu o kadar göz ardı edilebilmektedir.

Özgürleşme konusuna yer verilecek olursa; tıpkı Freire'nin dediği gibi özgürleşmenin sancılı bir süreç olduğunu söylemek mümkündür. Günümüzde bu sancılı süreci göze almak, bireyleri özgürleştirmenin de ötesinde zincirleri kırıp var olan sisteme karşı bir duruş sergilemelerini sağlayacaktır. Özgürleşmeyi sağlayacak yine ezilenlerin kendileri olacaktır (Freire, 2010, s.62).

KAYNAKÇA

- Aksakallı, A. (2019). Eleştirel Pedagojiye Yönelik Öğretmenlerin Eğitim İnançları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 583-605.
- Arı, B.,M. (2021). *Eğitim Felsefesinde Eğitimin Amacı ve Öğretmenin Rolü: Freire Çerçevesinde Özgürlüğün Praksisi ve Bankacı Eğitim Modelinin Kritiği*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, (Yüksek Lisans Tezi).
- Aybar, Ö. & BİNGÖL, K. Z. (2020). Paulo Freire’de Bankacı Eğitim Modeline Karşı Problem Tanımlayıcı Eğitim Modeli. *International Anatolian Journal of Social Sciences*, 4(4), 307-323.
- Akto, A. & Aydın, M. (2021). Paulo Freire ve Eğitim Felsefesi. *Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, 13, (3), 1176-1191.
- Çepni, S. (2021). Martin Buber ve Paulo Freire Bağlamında Diyalektik İlişkiden Diyalojik İlişkiye. *International Journal of Social and Educational Sciences*, 3(5), 213-238.
- Freire, P. (2010). *Ezilenlerin Pedagojisi*. (çev., Dilek Hatipoğlu ve Erol Özbek). Türkiye: Ayrıntı Yayınları
- Güngör, S. (2014). Eğitim ve Eğitim Yönetiminde Paradigmalar. *Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1 (3), 26-40.
- Hoepfl, M. C. (1997). Choosing Qualitative Research: A Primer for Technology Education Researchers. *Journal of Technology Education*, 9(1),47-63.
- Merriam, S. H. (2009). *Qualitative Reseach. A Guide to Design and Implementation*. Jossey-Bass.
- Şahinkaya, A. (2022). *Paulo Freire’nin Eleştirel Eğitim Felsefesi Zemininde Çocuklarla Felsefe*, Bursa: Uludağ Üniversitesi, (Yüksek Lisans Tezi).
- Yılmaz, Z. (2016). Paulo Freire’nin Felsefesinde Özgürleşmenin Aracı Olarak Eğitim. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 299-313.

EXTENDED ABSTRACT

Paulo Freire writes *Pedagogy of the Oppressed* to attempt to help the oppressed struggle to regain their lost humanity and achieve full humanization in the society. For Freire, there is an inescapable structure to the life of the period, and this is precisely the 'repression' that gives the book its title. While traditionally 'oppression' is expressed in physical terms, Freire uses the term more broadly. He argues that both the oppressed and the oppressor experience and deepen oppression, and that this oppression can be both cause and effect. In the book, from the first chapter onwards, we are confronted with the ever-confronting expressions of 'oppressors' and 'oppressed'. According to the author, the liberation of the oppressed will not be possible through their oppressors but through their own efforts. An example of this is Freire's statement in the foreword of the book that after teaching an illiterate community to read and write, those who acquire a new consciousness of 'self' and begin to look critically at the social situation in which 'they' find themselves, begin to take action to transform the society that in many cases denies them the opportunity to participate.

Freire's main claim in *Pedagogy of the Oppressed* is that education has the power to transform society and how education plays a role in shaping society. Again, Freire argues that no matter how 'ignorant' or embedded in a 'culture of silence' a person may be, as long as that person is in dialogue with others, they are capable of looking critically at their world. Given the appropriate tools for such a confrontation, one can recognize one's personal and social reality, its contradictions, one's own perception of this reality, and move towards liberation through 'critical consciousness'.

Freire states that once the oppressed understand their own oppression and discover their oppressors, the next step is dialogue and discussion with others to achieve the goal of humanization. Freire also mentions other events that the oppressed must undertake in this journey. According to Freire, the classroom is a place where social change can take place and each student is responsible for their own learning. Freire (like John Dewey) believes that each student should play an active role in their own learning rather than being passive recipients of knowledge. Freire argues that the main goal of education at this point is to 'liberate' human potential and can be achieved through the development of 'conscientização', a Portuguese term translated as 'critical consciousness'. This concept is key as the process of recognizing the oppression and rock bottom needed to become enlightened and take action.

The author's justification for his argument is shaped by his reflections on the relationship between oppressors and oppressed, experiences on the path to liberation, and the paradox of dehumanization and humanization. While Freire says that it is the oppressed who must struggle to get rid of their oppression, what he also means is that it is the oppressed who have an active role in becoming human. This book, which takes its title from the oppressed, is 'Pedagogy of the Oppressed', and according to Freire, this pedagogy should be shaped by the 'oppressed', not the 'oppressors'. In this way, the oppressed who take up pedagogy to shape it will see themselves as participants in the struggle for liberation. However, seeing the 'oppressors' as 'hosts' will again prove to be a major obstacle.

Since the oppressor-oppressed contradiction is a concrete situation, its solution can be objectively verified. At the same time, subjectivity also plays a role in the struggle for the definition and elimination of oppression. Subjective and objective reality can be explained in terms of the relationship between the world and human beings. Freire, who claims that no struggle in which the oppressed are not subjects can result in their benefit, makes a kind of politics of emancipation while discussing this.

The pedagogy of the oppressed is libertarian and humanist and consists of two distinct stages. In the first stage, the oppressed decipher the world in which they are oppressed and commit themselves to the transformation of this world through praxis. In the second stage, in which the reality in which they are oppressed has already been transformed, this pedagogy ceases to belong to the oppressed and becomes the pedagogy of all human beings in a process of continuous liberation.

In writing this book, the author specifically refers to the oppressed who do not even realize their existence in the system and the oppressors who systematically try to minimize or even ignore their existence. It is mentioned that the oppressors are not aware of the situation and that the oppressed are the ones who will change the situation. Since liberation will not be easy, it is likened to the pain of childbirth.